

(urbesläktat med lat. *equus*). Såsom forngermanernas hästgud ha vi att närmast tänka oss Oden, som i isländska sagor ofta benämnes med hästnamn. Vidare är det ett mycket rimligt antagande, att hästrunan tillkommit Oden i hans egenskap av dödsgud. Ännu i sentida svensk folktro är hästen ett med döden nära förbundet djur. Nicolovius berättar, att ännu vid början av 1800-talet sydsåkanska bönder hade ett dunkelt begrepp om »Hels häst», och att man vid undsluppen dödsfara brukade säga: »den gången gav jag döden en skäppa havre». Hyltén-Cavallius berättar, att man bland hans tids småländska allmoges i vissa fall ansåg nödigt att »offra» eller »giva till Odens hästar». Den i Eva Wigströms uppteckningar från Skåne och Sydsverige omtalade »Noens häst» är tvivelsutan Odens (jfr ovan under 10). I svensk folktro har Oden till sist blivit identisk med »den onde». Samma utveckling har ägt rum i andra nordiska länder. I en isländsk svartkonstbok från 1500-talet anropas Belsebub-Oden och talas om »Odenn Ille», d. v. s. »Oden Onde». Även lapparna tänka sig djävulen, hämtande en död, i hästgestalt (Pirak: »en tungt gående häst kom före dig»; om ett dödsvarsel för en lapp, som slutit förbund med djävulen). Som »den ondes djur» betraktades bl. a. flädermusen. Av alldeles särskilt intresse är, att denna på vissa håll, bl. a. i Skåne, kallats *attanpackan* (Eva Wigström). Detta stämmer med, att talet 18 (sv. dial. *attan*) enligt min uthark-teori är guden Odens tal. Ett annat exempel på bruk av 18 såsom den ondes (ursprungligen Odens) tal är bevarat i vissa svordomar. Rietz anför i sitt dialektlexikon från Götaland uttrycket: »Dä va attan, vad du kör». Själv har jag i min barndom i Värmland ofta nog hört vändningen: »Dä vore väl själve attan, om inte . . .» Enligt tysk folktro är flädermusen ett om döden varslande djur. J. Grimm omtalar ett fall av tyskt skrock, vari flädermusen och hästen ställas i samband med varandra. Om man på en husport skrev trolldomsord med blodet av en flädermus, skulle man, när man efter en tid vände tillbaka, framför porten få se en häst.

En rad ställen i germansk hednisk litteratur ge också omisskännliga antydningar om sambandet mellan talet 18 och Oden.